

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 25% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.
Naročnina: znaša letno 36, polletno 18 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

X. LETO

Murska Sobota, 19. januarja 1941.

ŠTEV. 3.

Politični pregled

Domači dogodki:

41. rojstni dan kraljice Marije, matere mladega našega kralja Petra II., ki je bil dne 9. t. m. so po vsej državi slovesno obhajali. V vseh glavnih mestih Jugoslavije, v Beogradu, Ljubljani, in Zagrebu so bile prisrčne slovesnosti, ki so bile dokaz, da v teh časih vsa država čuti povezanost s kraljevim domom.

Radi ukinitve številnih vlakov po vseh progah države, je železniška uprava dala sledeče pojasnilo: Sosednje države so zaradi razmer morale opustiti več vlakov, zaradi česar so izgubljene tudi zveze teh vlakov z našimi. Tovorni promet se je pri nas tako povečal, da železniška uprava vsega osebnega in tovornega prometa ne zmora več. Zaradi vseh teh vzrokov bo začasno opuščenih več vlakov. Kakor hitro pa se bodo razmere popravile, bodo znova uvedeni.

Radi pravoslavnih praznikov je vladalo v naši prestolnici pravo politično zatišje ter ni bilo važnejših dogodkov. Šele proti koncu tedna, ko so prazniki minili, se je življenje spet razgibalo.

Finančni minister je podpisal odlok s katerim odpira potrebne kredite za naše bolnišnice. Tega so bile deležne tudi slovenske bolnišnice, ki bodo dobili precejšnje zneske tako, da se bodo sedanje žalostne razmere nekoliko popravile.

Glede pravilne ureditve prehrane ljudstva in prehrane prebivalstva z življenjskimi potrebščinami so se vršile v Beogradu konference. Sprejete so bile tri uredbe, ki urejajo ta vprašanja. 1.) Na prisilen odkup pšenice in koruze. Kdor ne bi hotel prigrasiti svojih zalog, bo strogo kaznovan. 2.) Za pravično razdelitev življenjskih potrebščin med prebivalstvom se bodo izdale posebne legitimacije. 3.) Uredba o pravilni razdelitvi surovin. — Delo konference se šenadaljuje dokler ne bodo rešena vsa pereča vprašanja.

V Skoplju bo začela koncem prihodnjega meseca delovati nova radijska postaja.

Svet za zunanjo trgovino je imel te dni sejo, na kateri se je odobril načrt naredbe o kontroli izvoza živinske krme.

Uspešno so bila zaključena pogajanja glede dobave druge

partije italijanskega riža. Tokrat nam bo Italija poslala še 660 vagonov riža, ki pa bo nekaj dražje od prejšnje pošiljke, ki je znašala 580 vagonov. To povišanje pa najbrže ne bo vplivalo na prodajno ceno, ker se bo razlika krila iz rezerv, ki se je pojavila pri prodaji prve partije.

Kmečki dolžniki so v preteklem letu plačali na račun anuitet le 62,9 milijona din. To je najmanjši znesek, ki je bil vplačan v zadnjih letih.

Novosadska občina, ki je središče naše pšenične pokrajine, je prišla v težaven položaj glede preskrbe z moko. Tako morajo tudi Novosadčani računati s tem, da bodo morali tudi oni uživati koruzni kruh, čeprav žive sredi najbolj žitorodne pokrajine.

Po izkazu Narodne banke so od izbruha vojne življenjski stroški narasli za 39,2%.

Iz zamejstva:

Na angleško-nemški fronti nekaj dni ni bilo radi slabega vremena večjih letalskih podvigov. Šele zadnje dni se je zopet začelo medsebojno uničevanje mest in industrijskih naprav. Dočim so Angleži opustošili francoska obalna mesta, so Nemci bombardirali mesto Portsmouth, kjer so povzročili veliko razdejanje.

Grki so dosegli nov uspeh. Po dolgotrajnih in srditih bojih jim je slednjič uspelo, da so zavzeli važno mesto Klisura, ki je bila velika ovira grškemu napredovanju proti najvažnejšemu albanskemu mestu Valoni. Pri tej priliki so Grki ujeli mnogo Italijanov in veliko vojnega materijala.

Na angleško-italijanski fronti v Afriki so dosegli Angleži pomemben uspeh. Po dolgem obleganju je slednjič padla trdnjava Bardia, kjer so ujeli 30 tisoč nasprotnikov, med njimi mnogo častnikov in več generalov. Angleži sedaj že oblegajo drugo trdnjavo Tobruk, ki je 100 km oddaljena od Bardije.

Angleži trdijo, da je treba vsak hip pričakovati napad na sosednjo Irsko s strani Nemčije. S tem bi bila Anglija okrog in okrog obkoljena.

Amerika bo po predloženem proračunu izdala v letošnjem in prihodnjem letu 28 milijard dolarjev za nabavo orožja. Predsednik Roosevelt je dejal, da bo Amerika storila vse kar je v njenih

močeh, da postreže Angliji in vsem napadenim državam s potrebnim orožjem. Denar ne bo igral pri tem nobene vloge. Tako Amerika dejansko že stopa v vojno na strani Anglije.

Med Rusijo in Nemčijo je bila podpisana nova pogodba, ki pogloblja sedanje odnose med obema državama in bo vplivala tudi na medsebojne trgovinske odnose.

Grško uradno poročilo pravi, da so dosedaj ujeli že nad 13 tisoč Italijanov.

Obleke in obutve vedno bolj primanjkuje v zasedeni Franciji. Nekatere tovarne poskušajo izdelovati obutve iz nadomestkov. Promet je silno omejen, ker ni nikjer dobiti potrebnega premoga.

Zedinjene države gradijo 200 novih parnikov, ki jih bodo uporabili za prevoz v Anglijo in tudi za prevoz čet.

6 brezmesnih dni je vpeljanih v Grčiji. Doslej jih je bilo pet. Vsa živina se porabi za vojsko.

V Italijo je doletelo 1000 nemških letal in razen tega je bil tja prepeljan cel nemški armadni zbor.

V Sovjetski Rusiji so podaljšali vojaško službo v kadru od 2 do 4 leta. Ta ukrep kaže, da država čuti potrebo, da ima čimvečjo in čimbolj izvežbano armado, poleg tega pa bo omogočil izvežbanje podčastniškega kadra, ker sovjetska armada doslej ni imela podčastnikov: kaplarjev, podnarednikov, narednikov in vodnikov.

Iz Romunije prihajajo različna poročila, ki dajo slutiti, da se v državo še ni povrnil red in mir.

V Albaniji se vedno bolj širi upor domačinov, kar povzroča Italijanom hude skrbi. O tem poročajo grška in angleška poročila.

Sladkor, mast, olje

Pridelek sladkorne pese je bil v Jugoslaviji izredno velik. Sladkorne tovarne nameravajo spet podražiti sladkor. Svinjska mast in svinjsko meso sta se v Slavoniji pocenila za 2 din pri kg. Tvorcnice olja so pristale na pocenitev olja za 1.25 din pri kg.

Vžigalice

Udruženje prodajalcev tobaka v Beogradu objavlja: V zadnjem času se je pojavilo veliko povpraševanje po vžigalicah. Glede na to smo pooblašteni izjaviti, da je oskrba z vžigalicami normalna, da jih ne bo zmanjkalo in da se ne bodo podražile.

Ukinitev vlakov

Po odredbi generalne direkcije bodo zaradi pomanjkanja pogonskega materiala od 15. jan. 1941 začasno ukinjeni sledeči vlaki:

1.) Na progi Ormož—Murska Sobota potniška vlaka št. 8722 in 8713 z odhodom iz Ormoža ob 5.14 in prihodom v Mursko Soboto ob 7.33 ter z odhodom iz Murske Sobote ob 7.10 in prihodom v Ormož ob 9.03. Na progi Murska Sobota—Ljutomer potniška vlaka št. 8729 in 8720 z odhodom iz Murske Sobote ob 10.22, prihodom v Ljutomer ob 11.00 ter z odhodom iz Ljutomera ob 11.02 in prihodom v Mursko Soboto ob 11.39. Od istega dne dalje vozita na progi M. Sobota—Ljutomer nova potniška vlaka št. 8713a in 8712a z odhodom iz M. Sobote ob 6.25 in prihodom v Ljutomer ob 7.01 ter z odhodom iz Ljutomera ob 7.11 in prihodom v M. Soboto ob 7.46.

2.) Na progi Murska Sobota—Hodoš mešani vlaki št. 8732, 8744, 8733 in 8735 z odhodi iz Murske Sobote ob 4.18 in 11.50 ter prihodi v Hodoš ob 5.34 in 13.09 in z odhodi iz Hodoša ob 5.48 in 13.24 ter s prihodom v Mursko Soboto ob 7.04 in 14.42. Zato pa vozita na tej progi nova vlaka št. 8732a z odhodom iz Murske Sobote ob 3.45 in prihodom v Hodoš ob 4.58 ter z odhodom iz Hodoša ob 5.08 in prihodom v M. Soboto ob 6.20.

Odredba o minimalnih mezdah v gostinskih podjetjih.

Združenje gostinskih podjetij v Murški Soboti opozarja vse prizadete člane na odredbo o minimalnih mezdah za gostinsko pomožno osebje, ki je objavljena v Službenem listu kos 102 z dne 21. decembra 1940. S to odredbo se razveljavljajo vse doslej izdane odredbe o minimalnih mezdah za gostinsko pomožno osebje in veljajo odslej naprej samo določbe odredbe z dne 14. decembra 1940, ki je stopila v veljavo dne 1. jan. 1941. Natančnejše informacije o tem dobijo člani pri združenju gostinskih podjetij v M. Soboti.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Roleta
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

Banovinska bolnišnica v M. Soboti

Banovinska bolnišnica v Murški Soboti nam je dala na razpolago nekaj podatkov o svojem delu v letu 1940, iz katerih je videti lep napredek napram prejšnjim letom kljub gospodarskim težavam, s katerimi se mora bolnišnica boriti radi krajevnih razmer. Številke povedo, da ima ljudstvo zupanje v bolnišnico.

Letni sprejem bolnikov se je od leta do leta večal, povprečna oskrbna doba za posameznega bolnika pa se je skrajšala od prejšnjih 23.8 na 11.07 dni v letu 1940.

V letu 1940 je bilo sprejetih bolnikov 3911 in je bilo doseženih 43.290 oskrbnih dni napram 42.473 oskrbnim dnevom v letu 1939. Umrljivost v tem letu pa je znašala samo 2.92%. Operacij je bilo izvršenih 1824, medtem ko jih je bilo v letu 1935 samo 690.

Ta neprekinjeni spontani napredek v strokovnem delu bolnice od leta do leta je pa dovel do tega, da je bolnišnica postala pretesna za sprejem tolikih bolnikov. Čeravno se je povprečno oskrbna doba skrajšala na minimum in nobena postelja ne ostane niti en dan prazna, še dolgo ni mogoče sprejemati vseh bolnikov, ki so potrebni bolniškega zdravljenja, vsled česar mora bolnišnica skoraj polovico bolnikov, ki se javljajo za sprejem, zdraviti ambulantno. To dejstvo je prisililo merodajne činitelje, da so že pred leti začeli razmišljati o postavitvi nove bolnišnice, ki bi imela prostora vsaj za 300 bolnikov. Sedaj pa je zadeva vsled skrajne nujnosti že toliko dozorela, da se prične z gradnjo že prihodnjo pomlad. Pač pa finančni oziri ne dovoljujejo izvedbe celotnega gradbenega programa naenkrat, temveč bo morala biti bolnišnica pozidana v etapah. Do končne postavitve in ureditve nove bolnišnice pa bo treba izhajati še s staro in delati v okviru razmer, ki jih narekujejo stara poslopja s svojimi nedostatnimi prostori in ureditvijo.

Boriti pa se mora bolnišnica še tudi z gospodarskimi težavami, ki ovirajo prosopeh obrata, in ki se predvidevajo z ozirom na naraščajočo draginjo. Bolniški proračun za tekočo proračunsko leto 1940/41 je sestavljen še na podlagi normalnih, predvojnih razmer. Cene zdravilom, obvezilom, zdravilnim potrebščinam, živilom in sploh vsemu kar je potrebno za bolniški obrat, so pa v drugi polovici proračunskega leta rapidno narasle, tako, da proračunske pozicije niti z daleka več ne zadostujejo za kritje posameznih potreb. Napram proračunskemu kreditu za materialne izdatke bo predvidoma primanjkovalo do konca proračunskega leta ca 33% tega kredita, in to

samo radi draginje. Nadomestka za primanjkljaj pa bolnišnica sama ne more doseči z nikakršnimi ukrepi, temveč bo morala prositi za pomoč banovino. Morda bi kdo prišel na misel, da bi bilo treba oskrbne stroške intenzivnejše izterjevati. Od tega pa ne more biti uspeha, ker je mnogoletna praksa pokazala, da se radi revnih krajevnih razmer ne da od strank izterjati več oskrbnih stroškov ko 20 do 22%. Pri tem plačajo bolniške blagajne samo 5 do 6%, ker v kraju ni tolike industrije kot v drugih krajih. Vsi drugi plačniki oskrbnih stroškov prispevajo pa največ 2% celotnih oskrbnih stroškov z ozirom na skupno število oskrbnih dni. Pogosto pa so tudi bili zdravljeni bolniki, ki bi za seboj lahko plačali oskrbne stroške, pa se izmuznejo z izgovorom, da so revni, in tako ves ostali odstotek pade redno v breme banovine. Izpadek oskrbnih stroškov, ki jih plačuje banovina bolnišnici za kritje materialnih potreb, znaša v tekočem proračunskem letu 72.53%. Delež, ki ga banovina prispeva k vzdrževanju te bolnišnice, je vsekakor nesorazmerno visok napram dohodkom, ki jih bolnišnica sama doseže, kar pove, da banovina socialne razmere kraja dobro pozna in jih v polni meri upošteva.

Povišane državne trošarine

Z uredbo o izpremembah in izpopolnitvah zakona o državnih trošarinah, ki jo je izdal ministrski svet, so bile s 1. t. m. povišane državne trošarine na vse trošarinske predmete in sicer: 1) na sladkor, pridobljen iz sladkorne pese ali trsa v kockah, v sipi, v prahu ali v stožcih, od 7.50 na 9.55 din za kg; na ostali sladkor iz sladkorne pese ali trsa, surov ali rafiniran, razen sirupa, ki ga ni mogoče porabiti za živila, od 7 na 9 din za kg, na vse druge vrste sladkorja od 4 na 5 din za kg; 2) na kavo od 10 na 15 din za kg; 3) na pivo od 7.50 na 10 din za hektolitersko stopnjo ekstrakta; 4) na vino od 1 na 2 din za liter, na fino vino od 3 na 5 din za liter; 5) na električni tok za razsvetljavo od 0.70 na 1 din od kilovatne ure; 6) na žganje od 10 na 16 din od hektolitrske stopnje; 7) na očetno kislino od 4 na 8 din od 100-odstotne jakosti; 9) na mešanico bencina s špiritom od 2.50 na 3 din za kg, od tega pripada drž. blagajni 2.50 din, drž. fondu za javna dela pa 0.50 din; 9) na plinska olja od 0.40 na 1 din za kg; 10) na mazilna olja in mast za mazanje od 2 na 2.50 din za kg; 11) na surovo nafto in ostanke nafte od 0.40 na 1 din za kg.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Od 1. januarja dalje so za stranke uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. Ob praznikih in nedeljah se stranke sprejemajo le ob zelo nujnih slučajih.

Po § 5 zakona o volilnih imenikih mora občina v dobi od 1. do vštete-ga 31. januarja vsakega leta izvršiti uradoma popravke stalnih volilnih imenikov. Pri tem vpiše v volilne imenike s svojim sklepom vse osebe, ki imajo volilno pravico, pa še niso vpisane ter izpusti na isti način one, ki so izgubili to pravico. V volilni imenik se vpišejo vsi moški državljani kraljevine Jugoslavije po rojstvu ali naturalizaciji, ko so dovršili 21. leto starosti in vsaj že leto dni bivajo v občini. Državni in javni samoupravni uslužbenci se vpišejo v volilni imenik Murske Sobotice, ako imajo v njem svoj službeni sedež. Za državne uslužbenice se enoletno bivanje ne zahteva. Vse osebe, ki imajo pravico do vpisa, pa v imeniku še niso vpisane, naj se zglašijo v času od 15. do vključno 30. januarja 1941. med 8 in 12 uro v občinskem uradu.

V smislu razglasa davčne uprave v Murški Soboti je tekom meseca januarja vložiti sledeče davčne prijave, oziroma je nabaviti davčne karte in slično za leto 1941:

a) za hišno služabništvo je nabaviti davčno karto.

b) vsi mali obrtniki, ki pavšalno obdavčujejo s pridobnino, morajo vložiti v gornjem roku prijavo o številu zaposlenih pomočnikov ter moči stroja katerega uporabljajo v svojem obratu v konjskih silah oz. v kilovatih. Ako se v teku leta poveča število zaposlenih pomočnikov oz. moč pogonskega stroja, se mora to prijaviti v 15 dneh po nastanku spremembe.

c) vložiti je prijavo v gornjem roku glede plačevanja davka (pridobnine) od podjetij z nestalnim lokalom trgovskih potnikov in potujočih agentov.

č) vložiti je prijavo za odmero pridobnine in davka na poslovni promet (točnejši podatki so razvidni iz razglasa na občinski uradni deski).

d) v gornjem roku je predložiti vpogled omenjeni davčni upravi uslužbenske knjižice vseh svojih uslužbencev.

e) v gornjem roku je vložiti prijavo rentnine.

f) vložiti je prijavo za znižanje, odnosno zvišanje stopnje doprinosov k fondu narodne obrambe, ki se pobira v smislu § 19. fin. zakona za leto 1939/1940 in to za leto 1941.

g) vložiti je prijavo za znižanje dopolnilnega davka zemljarine.

Natančnejši podatki za vse vrste prijav so razvidni iz razglasa na občinski uradni deski, oziroma se lahko dobijo pri davčni upravi ali občini. Prijave je vložiti pri davčni upravi ali pri občini.

Glasom okrožnice sreskega načelstva v M. Soboti št. 14/58 bic. se morajo prijaviti vsa kolesa (bicikli), kakor tudi fижakerski vozovi do 31. januarja 1941 pri tukajšnji občini. Po preteku navedenega roka občina prijav ne bo sprejemala, temveč bo lastnik

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:
v četrtek, dne 16. I. 1941 ob 20.30 uri
v petek, dne 17. I. 1941 ob 20.30 uri
v soboto, dne 18. I. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VESELI FILM

„RENDEZVOUZ NA DONAVI“
Perczel Zita, Kabos Gyula
Csontos Gyula

Ubogi oče, čigar hči je „preveč“ zaljubljen na . . . — Tvorničar Tamaši je bogat in išče primerno nevesto . . . — Pisatelj Bodo ustvarja svoj roman „Dunaparti randevu“!

V nedeljo, dne 19. I. 1941

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„Rendezvouz na Donavi“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 19. I. 1941 ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

in samo še v ponedeljek, dne 20. I. 1941
ob 17.30 uri in ob 20.30 uri

VELEFILM

„RO PLARAJO BOSLI . . .“

F. Smolk, J. Sejbal, J. Pruha, L. Boháč

Film je posnet po romanu K. M. Čapka

„Choda“. Godba: A. Dverák in B. Smetana

Film je bil nagrajen na mednarodni razstavi v Benetkah! — Velika ljubezen očeta do sina . . . — Mladi Nupka na maturi propade, na poslovnem večeru pa zaigra slavno „Numeresko“ in svet postane nanj pozoren . . .

Poseben dodatek pri vseh gornjih predstavah: „Odkritje spomenika VII. Kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani“

PREDSTAVE:

v torek, dne 21. I. 1941 ob 20.30 uri
v sredo, dne 22. I. 1941 ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VESELI FILM

„RAJ MUZIKE“

Harry Richman, Rochelle Hudson

Pesmi in plesi iz Broadway-a . . . največji „šlagerji“ sezone . . . — Sijajna revija Broadway-skega gledališča . . . — Sodelujejo najboljši pesalci in kompozitorji . . .

Pri vseh predstavah: Novi „UFA“, odnosno „Fox-ov“ tednik!

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

moral sam prijaviti pri sreskem načelstvu, ki mu bo poleg redne takse zaračunalo Din 37.50 (v kolektivni) kot kaznen za zamujeni rok. Prijavna taksa za dvokolesa (bicikle) in fижakerske vozove je ista kot v letu 1940. Oni lastniki dvokoles (biciklov) od katerih so kolesa za promet neuporabna ali, da ne mislijo v prihodnjem letu uporabljati za javni promet, se morajo ista odjaviti do 31. decembra 1940. Odjava se lahko izvrši na 1/4 pole papirja in je kolekovati z 10 Din. Prijava dvokoles (biciklov) se vrši pri tukajšnji občini vsak dan od 8—12 in od 14—18 ure razen ob nedeljah in praznikih.

Predsednik občine:
HARTNER, I. r.

Hiša

prifitlična, zidana z gospodarskim poslopljem v LJUTOMERU se prodaja. Hiša je na lepem prostoru, zelo primerna za upokojenca, obrtnika, posebno za

lončarja,

katerega tu sedaj ni. Dober lončar in pečar v Ljutomeru je nujno potreben, bi imel mnogo zaposlitve in lepo bodočnost.

Vprašati:

F. Zemljič v Ljutomeru.

Izpred sodišča

Vino je kradel. Gönc Karol, posestnik v Gaberju je imel svoje vino shranjeno v isti kleti kot David Rozalija. Davidova je opazala, da ji vino prehitro zmanjkuje, zato je postala pozorna zlasti na Gönc. Da bi storilca čim prej ujela, je celo kupila rdeče vino, kakršnega Gönc ni imel ter ga dolila v sod. Sama pa je budno opazovala vse dogodke v kleti. Gönc, nič hudega sluteč, je prišel v klet, odprl s ponarejenim ključem klet David Rozalije in si natočil poln vrč rdečega vina. Davidova je zbežala po sosede in Gönc so ujeli z rdečim vinom. Radi svojega dejanja je bil Gönc obsojen na 4 mesece strogega zapora in na izgubo častnih pravic za dobo 1 leta.

Tatica iz navade. Filipič Marija iz Sv. Križa pri Ljutomeru je že čisto sedela v različnih zaporih, ker si je na nepošten način prisvajala tuje stvari. Kazni je niso izučile. Komaj je prišla iz zaporov, je že nadaljevala s svojim nepoštenim početjem. V kopaljšču pri Sv. Martinu je spala z nekim potnikom. Ko se je potnik zjutraj zbudil, Filipičeve več ni bilo in ni bilo več tudi 300 Din v njegovi denarnici. Filipič Marija je iz Sv. Martina odšla v Štrigovo, kjer je prosila pri Klemenčič Julijani kosilo, za plačilo pa ji je ukradla iz omare 400 Din. Za svoja dejanja je bila Filipičeva obsojena na 1 leto in 4 mesece robije in na izgubo častnih pravic za dobo 2 let.

Vsled velike zaloge manufakturnega blaga prodajam:
za snehe Creppedeschine od Din 20.- dalje
Creppermarolin od Din 30.- dalje
in Satin svilu svetlo od Din 40.- dalje
v raznih vzorcih in barvah — ter vse drugo
blago še vedno najceneje kupite v trgovini
FERDO HORVATH-a v BOGOJINI.

Če priletijo tuja letala

Mestno poglavarstvo v Ljubljani je naslovilo vsemu prebivalstvu Ljubljane naslednje opozorilo, ki velja obenem za vse prebivalstvo dravske banovine: „Zadnji čas se je že ponovno dogodilo, da so se letala tuje narodnosti pojavila nad ozemljem Jugoslavije. Da se v bodoče prepreči, da bi tuja vojna letala kršila našo nevtralnost in poškodovala naše ozemlje, je izšla naredba, po kateri morajo v bodoče v vsakem takim primeru stopiti v akcijo vsa naša protiletalska sredstva. Ker ob takih prilikah niso izključene nesreče, opozarjamo vse prebivalstvo, da se v lastnem interesu v vsakem primeru udeleževanja naše aktivne protiletalske obrambe nemudoma zateče v hiše, oziroma v zaklonišča.“

Kupim brejo kobilo,
ponudbe poslati na Upravo Murske Krajin
v Mursko Soboto.

DOMAČE VESTI

Dar, Kmečka posojilnica v M. Soboti je podelila našemu zavodu petsto dinarjev podpore, za katero se tem potem najlepše zahvaljujemo. Ravnat. Ev. dij. doma.

— **Gibanje tujcev v preteklem letu.** Lani je prenočila v tujskih sobah tuk. občine 473 tuzemcev s 571 prenočninami. Ostalih potnikov tuzemcev, ki so bivali drugod pa je bilo 857 s 968 prenočninami. Inozemcev pa je bilo 71 ki so prenočili dvestokrat. Od inozemcev sta bila 2 Slovaka, 27 Nemcev, 32 Madžarov, 4 Italijani, 4 Angleži, 1 Amerikanec in 1 Rumun. Leta 1939 pa je bilo v Soboti 2121 tuzemcev s 2747 prenočninami ter 340 inozemcev s 502 prenočninami.

Večja pošiljka ORION IN MINERVA

baterijskih radioaparatorov je pravkar prispela.

Najmodernejši aparati z 1.3 V elektronkami brez akumulatorja.

Izredno mala poraba toka, katero kontroliramo s preciznimi instrumenti. Rabljeni aparati z dvoletnim jamstvom.

Brezobvezno predvajanje. — Tvorniške cene.

Dolgoročno odplačilo.

RADIO NEMEC, M. Sobota

— **Trdkova.** Sokolsko društvo Murska Sobota — odsek Trdkova — Martinje, pridno dela. Ker nima sredstev za tehnična dela, zato je osredotočilo svoje delovanje v prirejanju iger. Že v tem letu so priredili na dan sv. Treh kraljev t. j. 6. januarja t. l. v šoli burko v treh dejanjih: „Radikalna kura“. Igra je trajala nad 2½ uri v splošno zadovoljstvo navzočih. Gledalcev je bilo toliko, da je bila velika šolska soba prepolna. Igralci so igrali zelo dobro ter nam njih igranje ostane v trajnem spominu. Ker je bil obisk tako velik, bo tukajšnji odsek v mesecu februarju zopet nastopil z igro na kar že sedaj opozarjamo.

— **Hudo prizadeti dijaki.** Med dvema ukinjenima vlakoma na progi Ormož—Murska Sobota je „dijaški“, ki odhaja iz Ormoža ob 5.14 in pride v Mursko Soboto ob 7.30. S tem vlakom se je vozilo v gimnazijo preko 50 dijakov, razen teh tudi okoli 20 šivilj, ki hodijo na delo v Mursko Soboto. „Dijaški“ vlak so nadalje uporabljali tudi mnogi ljudje, ki so hodili na okrožno sodišče v Mursko Soboto. Kaj bo zdaj s 50 dijaki, ki so uporabljali ta vlak. Večina izmed teh so otroci uradnikov in siromašnejših kmetov, ki niso zmožni, da bi za svoje sinove plačevali zlasti danes visoko najemnino. V Murski Soboti zahtevajo za stanovanje in

oskrbo preko 600 din mesečno. A kje naj tudi dobi več ko 50 dijakov stanovanje danes, ko se vsakdo brani vzeti koga k sebi. Ako ne bo vlaka, bodo pač mnogi morali opustiti nadaljnje šolanje sredi šolskega leta. Gotovo so vredni vsega upoštevanja razlogi, zaradi katerih so bili vlaki ukinjeni. Vendar prosimo dijaki za izjemo: pustite nam „dijaški“ vlak!

— **Razglas sejmov.** V razglasu sejmov, ki ga je izdala občina Murska Sobota je pomotoma izostalo, da se vrši v **ponedeljek, dne 3. marca živinski, konjski in kramarski sejem.**

— **Zahvala.** Občina Puconci se prav vljudno zahvaljuje gosp. Ponebšku Janku kr. notarju v M. Soboti za podporo v znesku Din 100.—, katero je dal obč. siromakom za božič.

CENTRAL KINO, DITTRICH

PREDVAJA:

v soboto, 18. jan. ob 1/29 uri zvečer
v nedeljo, 19. jan. ob 1/24., 6. in 1/29 uri
v ponedeljek, 20. jan. ob 1/29 uri zvečer

MUZIKALNI VELEFILM

ZBOGOM DUNAJ

(ABSCHIED VON WIEN)

Dunaj — mesto pesmi, godbe, lepih žena in velike ljubezni

V gl. vlogah: **PAUL HÖRBIGER, Wolf Albach Retty, Hans Nilson, Gustav Waldau in Gusti Wolf.**

Dodatek: **Najnovejši FOXOV in GOU-MONT BRITISCH žurnal.**

Pride: **Drama: RDEČA LISTNICA**
Kiss Ferenc Bördy Bélla

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic. —

polnil s karikaturami znanih soboških oseb. Zato bo za naš njegova razstava, katera bo otvorena 19. t. m. ob 11 uri z otvoritvenim govorom prof. g. Liške v soboški ljudski šoli še posebno zanimiva, saj bomo na njej videli poleg Hitlera, Musolinija, Trockega, Šaljapina, Cvetkoviča, Filova, Puncčeca in drugih tudi naše vrle Sobočance in sicer tako, kakor jih vidi kritično oko umetnika-karikaturista.

— **Tečaj za čevljarsko pri-krojevanje.** Združenje obrtnikov v Murski Soboti namerava prirediti tečaj za čevljarsko pri-krojevanje za mojstre in pomočnike. Vsak, ki želi obiskovati tečaj, naj prijavi svojo udeležbo pri uradu združenja obrtnikov v M. Soboti, vsak dan od 10 do 12 ure. — Za upravo Združenja obrt.: Szukitš Štefan, predsednik.

— **Pododbor Udruženja rez. oficirjev in bojnikov Kr. Jugoslavije** v Murski Soboti poziva vse rez. oficirje, da takoj izpolnijo pristopne izjave, ako tega še niso storili. Sprejemanje članov mora biti zaključeno tekom tega meseca. Istočasno Pododbor poziva tudi vse člane, da plačajo pri blagajniku tov. Hirštu člana-rino. — Po nalogu g. ministra vojske in mornarice se bodo tekom letošnje zime vršila posebna predavanja za rez. oficirje. Tudi naš Pododbor je storil potrebne korake, da se ta predavanja izvedejo tudi v Murski Soboti. Člani bodo o tem pravočasno obveščeni. — Odbor.

Naročnikom

Ponovno opozarjamo vse, ki so zaostali pri naročnini, da poravnajo svoj dolg do konca meseca, ker bomo drugače prisiljeni ustaviti pošiljanje lista

Povišanje taks

Dne 1. t. m. je stopila v veljavo uredba ministrskega sveta o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah, s katero so povišane takse na vloge, na izdajo delnic, prenosne takse za nepremičnine, takse za pogodbe, taksa na tekoče račune, takse pri upravnih sodiščih, takse za licitacije, za živinske potne liste in za pritožbe.

Zaročne prstane

v vseh fazonah.

VELIKA IZBIRA! — SOLIDNE CENE!

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar in optik

MURSKA SOBOTA Aleksandrova 25.

— **Sobota v karikaturah.** Naš rojak g. Kondor Ladislav je kot karikaturist prepotoval skoraj vse naše kontinente. Na teh potovanjih je zbral dragoceno zbirko karikatur največjih politikov, umetnikov, sportnikov in drugih znamenitih oseb. To svojo zanimivo zbirko je g. Kondor izpo-

Za zimsko pomoč v Murški Soboti

Kljub vsem pozivom, ki smo jih v vsaki številki tega lista naslavljali na vse one premožnejše občane, ki so bili povabljeni na sodelovanje pri zimski akciji, so ti pozivi z malo izjemo ostali brez odziva. Zato si je odbor dovolil poslati vsem občanom pismen poziv ter je upati, da bo odziv in uspeh tokrat razveseljivejši. Prav tako je odbor sklenil, da bo imena vseh onih, ki tudi temu pozivu ne bodo sledili, objavil v časopisju, naj pomoči potrebni revni občani vedo, kdo je v teh težkih časih za nje in kdo ne. Tudi tem potom trkamo na srca še mnogih, ki zaenkrat trdovratno molčijo, naj izkažejo svojo dolžnost do bližnjega.

Uspeh dosedanje akcije, ki znaša Din 99.300 je sicer razveseljiv, vendar še daleč ne zadostuje za kritje vseh obveznosti, oziroma za izvedbo zimске pomoči v obsegu, kot je to zamišljeno in potrebno. V dokaz temu naj navedemo, da je v Soboti približno 300 družin, oz. delavnežskih oseb, ki se jim mora pomagati skozi 4 najhujše zimске mesece in je za to potrebno približno 150.000 dinarjev. V tem znesku pa niso upoštevane mezde onim delavcem, ki se jim mora pomagati z zaslužkom pri javnih delih. To breme je prevzela na sebe občina iz svojih rednih fin. sredstev.

Iz nabranega denarja se je za minule božične praznike pripravilo marsikateri družini obilo veselja, saj se je ob tej priliki izplačalo nad 25.000 dinarjev podpor v tej ali oni obliki. Prav tako pa se 17 otrokom nudi brezplačna hrana pri tuk. gostilničarjih.

Dosedaj so darovali sledeči gg.: po Din 10.000 Benko Josip; po Din 6000 Hartner Ferdinand, predsednik občine in Šiftar Ludvik, tovarnar; po Din 4000 Kr. Hirschl, Ponebšek Janko, notar in Cvetič Janez, tovarnar; po Din 3000 Kuhar Franc, trgovec, Hahn Pavel, veletrgovec, Hahn Izidor, trgovec, Berger Bela, trgovec; Dr. Bölc Julij, lekarnar; Prekmurska banka d. d. in Šiftar Pavel, lastnik mlina in žage; po Din 2500 Kreditna banka d. d.; po Din 2000 Dr. Valji Aleksander, Arvai Vince, trgovec; Heimer Eugen in Arnold; Občinska hranilnica v Murški Soboti; Mr. Ph. Andersch Josip, Nadai Josip, veletrgovina z vinom in dr. Pinter Nikolaj in dr. Fleck Friderik, odvetnika; po Din 1000 Čeh Franc, trgovec; Trautman Aleksander, trgovec; Perc Emil, dentist; Bénko Ludvik, trgovec; Dr. Brandieu Silvij, primarij; Hahn Samuel, trgovec; Šiftar Karel, trgovec; Kocmur Ciril, odvetnik; Dr. Vučak Štefan, zdravnik; Ne-

mec Janez, trgovec; Kardoš Josip, trgovec; Sraka Štefan, graditelj; Heimer Oskar, dentist; Dr. Brumen Tone, odvetnik; Vilagoš Josip, črevar; Heklič Štefan, trgovec in Jezovšek Vladimir, notar; Mr. Ph. Žmavec Darinka; Frim Ladislav, trgovec; Štivan Ernest, trgovec; po Din 650 Uradništvo Prekmurske banke in Kreditne banke v Murški Soboti; po Din 500 Ebenšpanger Šalomon; Press Koloman, trgovec; Preiss Adolf, trgovec, Kemeny Marko, restavratorec, Brumen Joško, trgovec; Dobray Vilma, hotelirka; Kirchfeld Dragutin, graditelj, Čakovec; Černjavič Aleksander, gostilničar; Rituper Alojz, trgovec; po Din 300 Dr. Bratina Franc, sreski načelnik in uradništvo Občinske hranilnice; po Din 100 Sočič Franc, kavarnar.

Na novo so darovali sledeči: po Din 1000 Žiga Weis, trgovec; po Din 300 uradništvo okrožnega sodišča v Murški Soboti.

Nabiralna akcija za občinsko božičnico

Tudi ta akcija, ki se je izvršila le pri manj situiranih občanah, je naletela na popolno razumevanje in dobro voljo. Saj znaša nabrani znesek te akcije Din 975.—, ki je v razmerju napram prejšnjim letom naravnost razveseljiv. Zato si občina Murška Sobotna šteje v prijetno dolžnost, da se darovalcem za darovane zneske najtopleje zahvali. Ne sme se pa ob tej priliki pozabiti omeniti tudi dejstva, da so ravno najbolj situirani soboški posestniki odpravili pobiralce z dokaj nelepimi besedami, ali pa z enim kg kaše ali moke. Tem svetujemo, da v bodoče tudi tega ne darujejo, da se s tem vsaj obvarujejo pred morebitnim gospodarskim propadom. In če že ravno mislijo, da jih tak prispevek ne bo pognal na boben, naj vsaj prikranijo občini delo. Občina ne želi od uradništva, da bi podpirali slične nabiralne akcije z večjim prispevkom, ker so sami v težkem položaju, pričakuje pa ravno od raznih Sečkov itd., da izkažejo nekoliko več socijalnega čuta.

V denarju so darovali gg.: po Din 50 Ligeti Anton, Denko Jakob, arh. Novak Franc, Kolarš Bela; po Din 30 Kološa Jožef, Flegar Alojz, Šiftar Dragutin; po Din 20 Novak Štefan, Kerec Franc, Kovač Štefan, senjor, Benčec Franc, Kramarič Josip, Nerčič Bela, Horvat Janez, Koltal Štefan, Medved Nada, Fischer Sidonija, ing. Župančič Radovan, Goljevšek Helena, Puncer Janko, Benko Gizela, dr. Šerbec Jože, Vojkovič Jožef, Purač Jerolim, dr. Gregorc Albin, Darvaš Aladar; po Din 10 Filisar Karel, Eri Janez, Kofjač Franc, Komotar Metod, Dolgov Ivan, Jerič Franc, Germovšek Alojz, Kollarš Štefan, Klajn-

Halo!

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam žre preveč toka. Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na snodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatorja odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo!

Radio aparati vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki!

tt. **ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA** Tel. št. 39.

Halo!

Šček Štefan, Sevešek Josip, Sukič Štefan, Veble Aleksander, Krančič Janez, N. N., Žebavec N., Gabrijelčič Franc, Kiraly A., Skrillec Andrej, Roža Jožefa, Resch Katarina, Sukič Ludvik, Horvat Geza, Fürst Edvard, Šalomon Janez, Palfi Marija; po Din 5 Kerčmar Alojz, Zečirovič Alija, Kralj pek, Hanc Emerik, Fabič Stanko, Škarabot Franc, Gomboc Janez, Pintarič N., Kološa Aleksander, Barbarič Tinka in Ivan Šega.

V blagu so darovali: Berden Karol 5 kg. moke, Jarnevič Peter 1 kg. moke, Sečko Ivan 1 kg kaše, Holcman Štefan, otroške hlačke, Rehn Šarolta rokavice in 2 kapi, Car Aleksander 2 kg pšena in 2 kg moke, Novak Štefan, obleka (tudi denar), N. N., stara obleka, Pollak Rudolf 5 kg. moke, Lainšček Cila, 5 kg krušne moke in Mayer Štefan 5 moških kap.

Pri tem nabiranju so bili nabrani še tudi razni drugi večji prispevki ter so imena teh darovalcev izkazana v poročilu odbora za zimsko pomoč.

Nalezljiva ohromelost svinj

V zadnjih mesecih se je začela v dravski banovini širiti med prašiči doselej še nepoznana bolezen, ki jo imenujemo nalezljive ohromelost svinj. Tudi v tukajšnjem srezu je že nastopila. Znaki te bolezni so sledeči: Navadno začne svinja slabo jesti, je žalostna, včasih tudi bruha. Nato nastopijo spremembe v hoji, ki postane negotova in opotekajoča. Žival postane potem hroma na eno ali več nog in leži ter po preteku par dni (4-7 dni) navadno pogine. Od te bolezni ozdravi navadno le malo svinj. Če se taka svinja zaillno zakolje, ni najti v notranjosti nobenih točnih in jasnih izprememb na organih.

Ta bolezen je nalezljiva in se mora javiti takoj oblasti, ki bo odredila potrebno, da se bolezen ne bo širila. Če se opazijo znaki te bolezni, se mora takej paziti na to, da se iz okuženega dvorca ne odstrani nobena niti zdrava, niti bolna svinja in tudi ne meso od takih svinj. Osebe iz okuženih dvorcev ne smejo zahajati v druge dvorce. Tudi slama in gnoj iz takih dvorcev se ne sme izvoziti drugam, zakaj bolezen se prenaša po lju-deh, slami, gnoji in drugih predmetov iz okuženih svinjakov v nezakužene. Zlasti se opozarja na to, da se bolezen lahko prenese s pomijami in z vodo, v kateri smo prali meso in da-

mo potem svinjam za hrano. Vsak živinorejec naj pazi na to, da ne bodo k njegovim svinjam hodili ljudje, ki imajo drugod opravka s svinjami in naj sploh ne dovoli pristopa tujim osebam do svojih svinjakov.

Kak sumljiv slučaj te bolezni se mora kakor rečeno javiti. Če je sum na to bolezen opravičen, bo sreski veterinar prišel na stroške države in na licu mesta odredil vse potrebno, da se bolezen ne bode širila. Ko dospje cepivo, za katero je sresko načelstvo zaprosilo, se bode tudi proti tej kugi v slučaju potrebe cepilo.

Živinorejci se opozarjajo, da je obširen popis te bolezni objavljen v kmetijskem časopisu „Oraču“ od 1. I. 1941. in se priporoča, da se z dotičnim člankom, ki je opremljen s podučnimi slikami, vsi živinorejci seznanijo.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTOI

Vlaganje davčnih napovedi za pridobnino in za davek na poslovni promet.

Združenje trgovcev opozarja vse člane na tozadevne razglase, ki jih je davčna uprava poslala vsem občinam. Ti razglasi vsebujejo vsa potrebna navodila za vlaganje davčnih napovedi, ki morajo biti vloženi najkasneje do 4. februarja t. l.

Pri vlaganju predmetnih napovedi naj se držijo smernic, ki so jih lansko leto prejeli na sestanku z dne 31. januarja in v pisarni združenja pri dajanju navodil za sestavo napovedi. Ker mora imeti vsak član prepis lanskoletne napovedi, naj pri sestavi letošnje napovedi vzame lanskoletni vzorec, pri čemer naj postavke prilagodi prometu in zaslužku, ki so ga imeli v preteklem poslovnem letu.

Ker je pisarna združenja z raznim internim delom preobremenjena bo dajala nasvete za sestavo davčnih napovedi samo članom, ki so med letom na novo pristopili in članem pri katerih se je promet v trgovini bistveno spremenil.

Nalezljive bolezni na Angliškem

Švedski listi poročajo, da so začele divjati po Angliji nekatere nalezljive bolezni kot posledica spremenjenega življenja v vojnih okoliščinah. Zlasti velike vojašnice in protiletalska podzemeljska zaklonišča so pozorišča teh bolezni. Najpogostejši sta vnetje možganske mreže in griža.